

№ 1.

Kalendarzyk tygodniowy:

Pon. św. Makarego Op.
Wt. św. Daniela M.
Sr. św. Tytusa B.
Czw. św. Telesfora M.
Piąt. Trzech Króli.
Sob. św. Lucyana.
Niedz. św. Seweryna Op.

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięczn. „ 1 „ 10

Wschód słońca godz. 8 m. 14
Zachód słońca godz. 3 m. 53
Długość dnia godz. 7 m. 39
Przybyło dnia g. 0 m. 06

Redakcyja

w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Poniedziałek, dnia 2 stycznia 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minko;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZENI: „Nadesłane“ na 1-ej stronie 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Dzielnia 18. **Sala Koncertowa Vogla** Dzielnia 18.
Dnia 7-go stycznia 1911 roku odbędzie się

Wielki Bal Maskowy

na korzyść kasy wsparć Stowarzyszenia Majstrów Przemysłu Włóknistego.

Kosztowne nagrody dla najoryginalniejszych masek. Dwie orkiestry. Przepiękna dekoracja oraz inne niespodzianki.

UWAGA: Panowie bezwarunkowo w strojach balowych, a panie w maskach. Bilety do nabycia w lokalu Stowarzyszenia (Zawadzka № 20) od 8-ej do 11-ej wieczorem, a w dniu бала od 10-ej rano przy wejściu do Sali Vogla.

Teatr Polski We Czwartek, d. 5 Stycznia 1911 r., w Sobotę, d. 7 b. m., i w Niedzielę, d. 8 b. m.

Sensacyjna nowość!

Pierwszy raz w Kraju!

Po nad siły

A. Zelwerowicza

12

Dramat społeczny w 2 ch częściach, 6-ciu obrazach, B. Ornstjerne B. Ornsou, przekład Jana Kasprowieza, dla sceny przy-stosował I. Żuławski.
Reżyserował podług scenariusza kra-kowskiego A. ZELWEROWICZ.

Teatr Popularny **„Nitouche“** wesoly wodewil z p. Ludkiewiczową w roli tytułowej.

Jutro o g. 8 m. 15 wieczorem

A. MIELEWSKIEGO (KONSTANTYNOWSKA 16)

Teatr **Łódzki** Cegielniana 63. 4452

Jutro, o godz. 8 m. 15 wiecz po cenach o połowę niższych od popularnych

„EROS I PSYCHE“

SZAMPAŃSKIE

Doyen & Co

REIMS.

2915

Położenie w Portugalii.

Przez Londyn, Berlin, Paryż i Wiedeń, jak również bezpośrednio z Lizbony, nadchodzą wiadomości o ruchu rewolucyjnym w Portugalii. O ile można się w tych wiadomościach zorientować, grozi Portugalii rewolucja z dwóch przeciwnych krańców. Mianowicie zdaje się przygotowywać rewolucja robotnicza o podkładzie socjalistycznym, a równocześnie rewolucja rojalistyczna, której po zatkni sięgają konferencyi ex króla Manuela z byłymi portugalskimi dyplomatami.

Wprawdzie rządowe źródła portugalskie za przecząją wrzeniu, ale i tam nie przeczą, że ruch

t. zw. partii jakobińskiej zaczyna być niebezpiecznym.

Ruch rewolucyjny sięga także w głąb armii, oczywiście tej części, która jest usposobiona rojalistycznie.

Proletaryat ma przywódcę w osobie kapita-na Santosa, który dnia 4 października walczył przeciw monarchistom. Ruch robotniczy uważają za najniebezpieczniejszy.

Ruch rojalistyczny w Portugalii uważają w Londynie za nieprawdopodobny, wszelako londyńskie koła polityczne wyrażają zapatrywanie, że sytuacja w Portugalii coraz bardziej się pogarsza.

Podobno rząd hiszpański, wobec anarchi-stycznych stosunków w Portugalii przygotowuje się do interwencji i zbiera wojska na granicy portugalskiej. Tymczasem rząd portugalski ogło-sił dwa dekrety, w których grozi surowymi ka-rami za rozszerzanie alarmujących wiadomości o rewolucyi i za spiski.

Depesze, jakie nadeszły przez Paryż, malują stosunki w Portugalii jako zupełny chaos wskutek ogólnego wzburzenia. Handel natrafia na przeszkody. W armii i marynarce zamieszanie. W kołach prawniczych silne wzburzenie z powodu usunięcia z urzędu powszechnie szanowanego radcy sądowego, Abrou.

Widzimy więc, że w Portugalii wcale nie jest tak spokojnie i różowo, jak to przedstawiają ze strony urzędowej. W restauracjach nieraz przy-chodziło w ostatnich dniach do bójek, gdy za-czynano spiewać pieśni rewolucyjne. Te same pieśni słyszano w teatrach, wskutek czego prze-rywano przedstawienia.

W armii przejawia się wielka nieskarność. Oficerów wysmiewają na ulicy żołnierze.

Bezpieczeństwo publiczne, szczególnie wie-czorami jest silnie zagrożone, ponieważ policya nie śmie atakować motłochu.

Zdaje się, że potwierdza się wiadomość, że w Lizbonie odkryto spisek, którego celem jest przy-wrócenie rządów monarchicznych z b. królem Manuelem na czele.

Wielu spiskowców aresztowano.

Dzienniki berlińskie otrzymały tekst odezwy króla Manuela, który napisał ją przed swoją u-cieczką z Lizbony, ogłoszoną teraz dopiero przez jedną z rojalistycznych gazet. Odezwa, zaadreso-wana do ostatniego monarchicznego prezesa mi-nistrów, Teixeira de Souza, brzmi jak następuje:

„Mój kochany Teixeira de Souza! Zmuszony przez okoliczności, wyjeżdżam na pokładzie jach-tu królewskiego „Amalia“. Jestem portugalczy-kiem i zawsze nim pozostanę. Jestem przekonany, że zawsze spełniałem swój obowiązek, jako król i oddawałem serce moje i życie na usługi mojego kraju. Spodziewałem się, że kraj, przekonany o tem uzna moje prawa. Niech żyje Por-tugalia! Rozgłosz pan to tak szeroko, jak tylko będziesz mógł.“

Jako symptomatyczny objaw wskazują na sygnalizowane kilka dni temu obrady króla Ma-nuela z bawiającymi tutaj rojalistami. Narady te trwały 5 dni i wobec alarmujących wieści z Liz-bony nabrały szczególnego znaczenia.

Na naradach tych byli obecni: Castro, były poseł portugalski w Petersburgu, Souza Rouza, były poseł w Paryżu, Curva-hoe Vasconcellos, b. poseł w Rzymie i Marquis de Soveral, b. poseł w Londynie.

Zaznaczyć też wypada, że do Wodnortan, gdzie przebywa król Manuel, nadchodzi i odcho-dzi od kilku dni bardzo wiele depesz.

Prócz tego nadchodzą wieści, że pretendent do tronu portugalskiego, książę Miguel Braganza, opuszcza jutro zamek Seebenstein, udając się do

ŚWIATŁOLECZNICZY I ROENTGENOWSKI GABINET

D^{ra} S. KANTORA

Specjalność: Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

Krótkość № 4.

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowym (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świerzb, hemoroidy). — **Elektroliza** (radykalne usuwanie szpecących włosów). — **Masaż wibracyjny i pneumatyczny** według prof. Zabłudowskiego (niemoc pleiowa). — **Kaustyka** (usuwanie brodawek). — **Endo- i cystoskopia** (oświetlanie organów moczopłciowych). — **Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.**

Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote

korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebiania).

Reperacje i przeróbki sztucznych zębów NA POCZEKANIU.

Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss znajduje się przy lecznicy.

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Centralna klinika chorób zębów i jamy ustnej

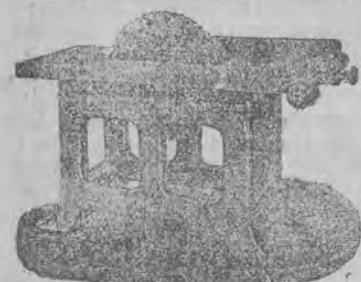
w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. **Konsultacja bezpłatnie. Wyrwanie zęba 15 kop. Plomba 35 kop. Sztuczny ząb 65 kop. Przeróbka i reparacje sztucznych zębów 50 kop.** Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze dentyści.

Sapinol poezwornie zgłoszony wyciąg z igliwia sosnowego do kąpieci nagrodzony na wystawie „Czystość — to zdrowie” medalem srebrnym poleca **Apteka J. BOBAKOWSKIEGO** Krak. Przedm. № 59 w Warszawie. **ŻĄDĄC WSZĘDZIE!** W Łodzi, u L. SPIESS i SYN.

MLEKO

wyborowe, dwa razy dziennie świeże. Sprzedaż detaliczna i hurtowa. Dostawa na każde żądanie. Również masło w różnych gatunkach poleca Mleczarnia dóbr „PAPROTNIA i WALEWICE”, Przejazd Nr. 52 i Andrzeja Nr. 26.

G. KAMMERER

Łódź, Spacerowa № 9,

Wyłączna sprzedaż na Królestwo:

Maszyn do tartaków i obróbki drzewa pierwszorz. fabryki E. Kiessling i S-ka w Lipsku.

Oprócz tego: Maszyn do strugania fornierów (Schälmaschinen), Hydraulicznych pras i t. d.

Dr. Leyberg

b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich ordynuje jako specjal. chorób **Wenerycznych, pleiowych i skórnych** Codziennie od 9—1 i od 6—8^{1/2}, Niedziele i święta tylko przed obiadem. **Krótkość 5.** 1489r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE, WŁOSÓW, WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOC PŁCIOWE. **Ul. Południowa № 2.** Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. panie od 5—6 po poł. 1420—r

Dr. Zofja Garlicka

Akuszerya Chor. kobiece, **Nawrot 1** Telefon 10.14. do 10 rano, 4—6 po poł. 3472r

Dr. I. Lipszyc

choroby dzieci. Przyjmuje od 8—10 i od 4—6 pp **WSCHODNIA № 45** 294

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11. **Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.** Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w. dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano 746

Okazjnie tanio do sprzedania

Meble z 4-ch pokojów mało używane:

2 garnitury salonowe, 2 tremy, kilkanaście obrazów różnego pędzla, 2 łóżka z materacami, bielizniarka, toaletka, umywalka z marmurem, 2 szafy do ubrania, eleganckie biurko męskie z fotelami, drugie mniejsze, kredens ozdobny, 18 krzeseł, stół, samowar, 2 otomany, stolik do kart, ekran, parawanik lampy, słupki, gramofon prawie nowy, zegar duży stojący i drugi marmarowy kominkowy paryski, ładne figury, kredens kuchenny, oraz inne drobiazgi 4708

NAWROT № 44, m. 3.

Angielskiego

można

najędrantowniej
najprędzej i
najtaniej

Institut języków nowożytnych nauczyć się u rodowitego

D-ra Kummera

Anglika!

Południowa 3 (Piotrkowska 16).

2-6

CYRK A. DEVIGNE

przy TARGOWYM RYNKU.

Dzisiaj, dnia 2 stycznia 1911 r.

Wielkie „Monstre” Przedstawienie

z udziałem całej trupy i nowych debiutantów.

Pierwszy debiut **Braci FERNANDEZ** znanych hiszpańskich komik.

Tylko krótki czas!

Nadzwyczajna tresura młodego pogromcy KORTI

Furora! **11 lwów 11** Furora!

z dwoma tygrysowanem i dogami.

Początek przedstawienia punktualnie o godz. 8^{1/2}, wiecz. 9^{1/2}

Szczegóły w afiszach i programach.

ANONS. Jutro Wielkie Przedstawienie.

Zarząd

Pabianickiej 7-klasowej Szkoły Handlowej

zawiadamia, że egzaminy wstępne do wszystkich klas odbywać się będą dnia 10 stycznia. 3261—5 4

Ogłoszenie.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabr.-Łódzkiej podaje do wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy zapomniane lub zagubione w obrębie drogi, a nieodebrane do dnia 1 grudnia 1910 roku, będą przechowywane na stacji Łódź-Fabryczna w ciągu 4-ch miesięcy od daty ogłoszenia, a następnie w razie nieodebrania, na zasadzie §§ 40 i 90 Ustawy Ogólnej Dróg Żelaznych Rosyjskich, będą sprzedane przez publiczną licytację:

A. Bagaże ze starych: Suwałki № 10711, Ufa № 23543, Tomaszów № 199, Warszawa № 713, 223, Zawiercie № 417, Moskwa № 6474, Częstochowa № 363, Warszawa № 635, 144, 285, Częstochowa № 333 i Ostrowiec № 6620.

B. Rzeczy zapomniane w obrębie drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej:

a) na stacji Łódź Fabryczna: mufka fokowa i pasek od szabli;

b) na stacji Koluszk: parasolka ze złamaną rączką, 2 naczki, 2 książki - laska i parasol. 4666 3 2

AGATOL

proszek 20 i 35 k. pasta 20 k.

St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12. Najlepszy do zębów eliksir 30 i 50 k.

Odnaczony na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów i konserwowania dziąseł. Odnacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd. **Żądać wszędzie!** 2607—30